

ENTREVISTA

Josep Joan Moreso

RECTOR ELECTE DE LA UNIVERSITAT POMPEU FABRA

“La convergència europea pot ser una oportunitat per a la UPF de créixer en els estudis de postgrau”

“El finançament s’ha de basar en l’equitat, però també calen incentius”

Carme Melià
BARCELONA

CM. Com valora els resultats de les eleccions?

JJM. Certament va ser una victòria ajustada, per set punts, però com que els vots no arriben a 3.000, la diferència és de 400. Per col·lectius, en el professorat és un empat tècnic, però quan hi ha dos candidats amb possibilitats, és normal que el professorat es divideixi. A més, el prestigi i l’excel·lent trajectòria acadèmica d’Andreu Mas-Colell feien previsible un resultat semblant. Entre els estudiants, la meua victòria és ajustada, i entre el personal d’administració i serveis (PAS) molt clara, però cal dir que no determinant. La suma d’estudiants i professors era suficient.

CM. Per què ha estat tan baixa la participació, sobretot entre els estudiants?

JJM. Ho és si es compara amb altres col·lectius o eleccions generals, però entre universitats és altíssima, la més alta. És difícil involucrar l’estudiantat. Hi ajudarien mesures com el vot electrònic. La majoria dels universitaris passen per la facultat, abans que hi hagués eleccions, sense saber qui era el rector, perquè és un càrrec que per a la vida diària els queda llunyà.

CM. Què n’espera de la convergència europea d’ensenyament superior?

JJM. Per a nosaltres pot ser una oportunitat, perquè un dels grans canvis és convertir la formació de postgrau –que ara té títols propis però no oficials, oferts de manera dispersa– en una oferta sòlida i articulada capaç de captar molts estudiants. Hauria de ser la via de creixement de la UPF i podria representar que en cinc anys un 30% dels estudiants fossin de postgrau. Seria un perfil adequat dins el sistema català, amb una mida relativament petita pel que fa al grau –uns 10.000 estudiants– i un biaix molt clar al postgrau i la recerca, amb capacitat d’internacionalitzar-se.

CM. És partidari de l’elaboració del catàleg de títols universitaris?

JJM. És una idea d’un Estat administrativitzat i burocràtic com l’espanyol, perquè no

PERE VIRGILI

cal. Altres països funcionen bé sense, amb l’oferta de les universitats i agències que l’acrediten. Una possibilitat menys extrema seria que hi hagués un catàleg indicatiu, amb títols que òbviament han de ser-hi perquè calen metges, enginyers i advocats, i llibertat per a les universitats per fer la seva pròpia oferta segons la trajectòria, el perfil i l’entorn on acabaran inserint-se els graduats. A l’Estat espanyol tenir un títol significa poder presentar-se a unes oposicions o altres, i això s’hauria de revisar. Enmig d’aquesta cotilla, serem capaços de mostrar el perfil que volem.

CM. Cap a on pot créixer la UPF?

JJM. Només pels postgraus, perquè hi ha hagut una davallada impressionant d’universitaris. Però això no vol dir

que no reclamem alguns estudis de grau per completar l’oferta com ara medicina, perquè tenim capacitat al futur parc de recerca biomèdica i al departament de ciències experimentals i de la salut.

CM. La Universitat Pompeu Fabra potenciarà més la recerca?

JJM. Hem crescut molt, tres vegades més d’ingressos en cinc anys. La incorporació d’estudis de biologia i d’enginyeria, informàtica i telecomunicacions fa que estem presents on la recerca té projectes més voluminosos econòmicament. Hem de créixer també impulsant la recerca i la transferència del coneixement a Catalunya i a Barcelona, com la biomèdica al parc del campus del Mar i les tecnologies de la comunicació al campus de Ca l’Aranyó.

PEREIL

Catedràtic de filosofia del dret, Josep Joan Moreso va obtenir la victòria en les eleccions de l’11 de maig al rectorat de la UPF amb el 53,6% dels vots, set punts per sobre de l’altre candidat, Andreu Mas-Colell. Per Moreso, les responsabilitats al si de la Pompeu Fabra no són noves, ja que els últims quatre anys ha exercit de vicerector de professorat. L’acte de proclamació oficial com a rector per als quatre pròxims anys, en substitució de Rosa Vírós, està previst per al dilluns 30 de maig, un cop aquesta setmana el govern hi doni el vistiplau definitiu.

També reforçarem economia, ciències socials i humanitats, però aquestes dues estratègies van bé al país. Catalunya en els pròxims anys se la juga: ha de tenir un ensenyament superior de qualitat i una recerca avançada per substituir part del teixit industrial català, que sembla que té dificultats de sobreviure en una situació de globalització.

CM. És adequat l’actual sistema de finançament universitari?

JJM. Sempre se’n reclamen més, de diners. Però, en la mesura que fem l’estratègia de postgrau i l’espai europeu, podrem estar més ben finançats. Una altra cosa és l’actual model de finançament, que és excessivament insensible als resultats, a la recerca produïda, al rendiment docent, i a la inserció laboral dels llicenciats. I això perjudica institucions com la Pompeu, que té bons resultats. Podria millorar-se, sense anar contra els altres. Es pot conservar l’equitat del sistema i tractar tothom com cal. En la mesura que es conservin l’equitat i la cooperació, i es posin incentius, aquests faran que el sistema sigui millor i ningú no hi sortirà perdent.

CM. La convergència europea ajudarà a la mobilitat d’alumnes?

JJM. N’és l’esperit: els títols han de ser comparables. Tant l’Espai Europeu d’Ensenya-

ment Superior com el de recerca volen crear moltes sinergies al si de la UE, molts intercanvis. Tenim el programa Erasmus, però cal desenvolupar-lo més i atreure estudiants de fora als postgraus.

CM. ¿Com es pot fer convergir internacionalització i presència de la cultura catalana?

JJM. El compromís amb la llengua i la cultura catalana té un doble eix. D’una banda potenciem el català com a llengua de docència i de recerca. La salut del català a la Pompeu Fabra és bona, però millorable; el tant per cent de classes en català és molt raonable, només superat per la Universitat de Girona. D’una altra, la internacionalització, que a més de ser un risc és també una oportunitat, en la mesura que en un lloc com la universitat on passa gent de tot el món, si som capaços de presentar la llengua i la cultura catalanes des d’un punt de vista positiu, farem un gran bé a la nostra identitat.

CM. Quin tipus de propostes?

JJM. Hi ha idees, com la possibilitat d’oferir un pack que pugui ser un diploma d’estudis catalans per analogia al d’estudis hispànics. Aquestes iniciatives, no en negatiu sinó en positiu, seria bo implementar-les, no estar sols en la queixa permanent. L’exemple està en la generació de Pompeu Fabra, que va pensar no només com augmentar el co-neixement del català sinó com fer que la cultura catalana millorés, i una de les iniciatives de la Fundació Bernat Metge va ser traduir al català els clàssics, un gran esforç generacional.

CM. ¿Quan es farà el trasllat al nou campus de Ca l’Aranyó?

JJM. La previsió és començar a estar presents al curs 2006-2007, però per fases, no tots els estudis alhora. Aquest trasllat dels edificis de l’estació de França i la Rambla a Ca l’Aranyó és un projecte il·lusionant per a la universitat que segueix la línia de desplegament urbanístic per la vella Barcelona i en el marc de reconvertir un barri industrial com el Poblenou, amb una indústria que ara no té prou sortida, en un barri que aposti per les telecomunicacions a l’entorn del 22@.